

NIEPRZEŚPIECZNY (18) ai

nieprześpieczny (3), nieprześpieczny a. **nieprzespieczny** [zapis: -fɫp- (14), -fɫzp- (1)] (15); nieprześpieczny *BierEz*, *BielSpr*; nieprześpieczny a. nieprzespieczny *FalZioł* (2), *RejRozm*, *HistAl* (3), *BielKom*, *GroicPorz*, *LeovPrzep* (2), *SarnStat*; nieprześpieczny : nieprześpieczny a. nieprzespieczny *BielKron* (1:4).

W pisowni łącznej (16), *w rozłącznej* (2).

Wszystkie e jasne.

comp nieprześpieczni(e)jszy (1).

sg m N nieprześpieczny, nieprześpieczni(e)jszy (3). ◊ *A* nieprześpieczny (1). ◊ *I* nieprześpiecznym (1). ◊ *f N* nieprześpieczną (2). ◊ *n A* nieprześpieczn(e) (1). ◊ *pl N m pers* nieprześpieczni (3). *subst* nieprześpieczn(e) (3). ◊ *G* nieprześpiecznych (1). ◊ *A subst* nieprześpieczn(e) (3).

Sł stp: nieprzespieczny w innym znaczeniu, *Cn*, *Linde* brak.

1. *Groźący czymś złym, zagrażający komuś; periculosus* *HistAl* [komu] (13) : *HistAl* E8v; *BielKom* B7; iáko fie máią obráćá fthoiác w fprawie gdy tego potrzebá vkaże/ ále to fą nieprześpieczne rzeczy/ [...] boby przes to iákíe zámíeřzáníe mógł wczynić w wořfće/ á w then čás mogłby fie nieprzyáciel rzucić/ á przełómić wořfko *BielSpr* 33v.

nieprześpieczny dla czego (1): y zá oćiążeníém fądu Ziemiłkiégó onéy źiemie/ y nieprześpiecznym przeiázdem dla wód/ [...] roki Ziemiłkié Kołomyřkié *in eode^m vigore* przenóřimy do Háciłczá *SarnStat* 731.

nieprześpieczny komu (1): Brzeęi morzáz Nordweyskiego [...] czáfú Wiołny nieprześpieczne fą tym ktorzy ná morzu w okręćiech iádą *BielKron* 293v.

Wyrażenia-, »czas nieprześpieczny« [szyk 3:1] (4): Słrpnia mieřáciá iefł čás nieprześpieczny/ nie zachowáfłzi fie od zimna: z niemoczníeiefłz [!] *FalZioł* V 47v; *BielKron* 229, 451v; *LeovPrzep* C2.

»miejsce nieprześpieczne« (3): Iako Alexander przyiecháł do ftró^m Lathrimáriyskich opułćiwřzy mieřfćá nieprześpieczne [*locis periculosis*; *myszczcza* szkodlywe *HistAl* 1510 322]. *HistAl* H7, H7v; *GroicPorz* t2.

Szereęi: »straszliwy a nieprześpieczny« (1): á tak tam długo mieřfćkać: iefł rzecz ftrařliwa á nie prześpieczna. *FalZioł* V 73v.

»szkodlywy a nieprzespieczny« (1): Potym z onąd ruřzywřzy fie/ opułćili mieřfćá fzkodlywe á nieprześpieczne [*loca periculosa*; *meyszczcza* szkodlywe *HistAl* 1510 323] *HistAl* H7v.

2. *Taki, któremu zagraża coś złego* (5) : Ichći [bogaczy] żywot nieprześpieczny/ Máiąć pracą y ftrách wieczny *BierEz* L2v; *RejRozm* 406; *BielKron* 221v.

nieprześpieczny na czym (2): gdzie wiele vbogich ludzi prořtych kmieći przez nie [Cyganów] wźięło wielką fzkodę/ y ftrzegác fie ich káźdey godziny nieprześpieczni fą/ wnocy ná gárdlech y na fthátkach fwoich/ gdy ie w źiemí czuią. *BielKron* 262; Wieleć iefł Krolow y Křiężát/ ktorzy tákie národzenia fwoie máią/ dla kthorych wiele nieprześpieczni ná zdrowiu będą *LeovPrzep* Dv.

Synonim: 1. *szkodlywy*.

Cf BEZPRZEZPIECZNY, NIEBEŚPIECZNY, PRZEŚPIECZNY